

การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครอง
ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขว้าไร่ตอนกลาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

มหาสารคาม เขต 3

Promoting Moral, Ethics, Students of Parents,
Educational Quality Development Center Wang Yao
Khwao Rai Don Klang under the Office of Maha
Sarakhm Primary Educational Service Area 3

ปิ่นจิตา บัวรัตน์¹

ทัศนีย์ นาคุณทรง²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขว้าไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขว้าไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขว้าไร่ตอนกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 จำนวน 641 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

²รองศาสตราจารย์ ดร. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผลการวิจัย พบว่า 1) การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครอง ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ข้อคิดเห็นของ ผู้ปกครองได้เสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน คือ (1) การฝึกฝนให้นักเรียนเป็นคนมีระเบียบวินัยในตนเองมีจิตอาสา มีความเมตตา รู้จัก การให้อภัยผู้อื่น และรู้จักคำขอโทษอย่างสุภาพ (2) การอบรมให้นักเรียนรู้จักเป็นคนมี เหตุผลและร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ (3) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเป็นเรื่องที่ต้องปลูกฝังตั้งแต่ยังเด็ก ทั้งผู้ปกครองและคุณครู ต้องร่วมมือกัน เพื่อจัดสภาพแวดล้อมชุมชนที่ดี (4) การจัดกิจกรรมสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน กับผู้ปกครองให้ตระหนักถึงการอบรมสั่งสอนคุณธรรมกับลูกหลาน

คำสำคัญ: การส่งเสริม, คุณธรรม จริยธรรม, นักเรียน ,ผู้ปกครอง

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the conditions of promoting moral, ethics, students of parents, educational quality development center, Wang Yao Temple, Don Klang Rai Under the Office of Maha Sarakham Primary Educational Service Area 3, 2) to study the suggestions for promoting moral and ethics of students of parents of the Quality Development Center, Wang Yao District, Don Klang Rai Under the Office of Maha Sarakham Primary Educational Service Area 3, the sample group consisted of parents, students, parents, Wang Yao Khwao Educational Quality Development Center, Don Klang Subdistrict, under the Office of Maha Sarakham Primary Educational Service Area 3, 641 persons. Research into questionnaires Data analysis using statistics, percentage, mean, standard deviation.

The results of the research were as follows: 1. Promoting moral, ethics, students of parents, Educational Quality Development Center,

Wang Yao Temple, Don Klang Rai Under the office of Maha Sarakham Primary Education Area Office 3, in the overall level, at a high level. 2. The opinions of the parents have suggested guidelines for promoting moral and ethical students, namely 1) training for students to be self-discipline, having a volunteer spirit, having compassion, knowing forgiving others and politely apologize. 2) Training for students to be known as rational people and regularly participate in school activities. 3) Promoting morality and ethics is a matter that must be instilled since young Both parents and teachers must cooperate to organize a good community environment 4) Organizing activities to create cooperation between the school and parents to realize the teaching of morality and children.

Keywords: Mpromotion, Morality, Ethics, Students, Parents

บทนำ

ปัจจุบันกระแสเทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้เด็กไทยมีค่านิยมที่แตกต่างไปจากเดิม โดยเน้นทางวัตถุมากกว่าการพัฒนาจิตใจ ก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว การแสดงออกที่ผิดศีลธรรม การเห็นผิดเป็นชอบ ส่งผลให้เกิดความเสื่อมทางศีลธรรม เกิดปัญหาทางสังคมที่หลายฝ่ายต้องเร่งแก้ไข (จรัสรัตน์ บุตรบุญชู, 2556: 1) การดำเนินชีวิตไปตามกระแสสังคมของวัตถุนิยมจนลืมนึกคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม ให้ความสำคัญทางด้านวัตถุจนลืมนึกถึงด้านจิตใจ ทำให้คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมของคนในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย เช่น ปัญหาความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นในสังคม ปัญหาคอร์รัปชัน ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เป็นต้น ส่งผลให้เยาวชนรับรู้และแสดงออกในสิ่งที่ไม่เหมาะสม เช่น การไม่เคารพผู้ใหญ่ การนิยมนับถือคนรวยมากกว่าคนที่กระทำความดี การแสดงกิริยามารยาทที่ไม่เหมาะสม การแต่งกายไม่เหมาะสมแก่กาลเทศะ เป็นต้น ถือว่าเป็นปัญหาของสังคมซึ่งนับวันจะยิ่งเพิ่มทวีคูณขึ้น หลายสถาบัน

ต่างตระหนักและเห็นความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเด็กในระดับประถมศึกษาซึ่งสมควรได้รับการวางพื้นฐานอนาคตและรากฐานการศึกษาอย่างมีคุณภาพ (พัชรินทร์ สอนใต้, 2552: 1)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และการจัดการศึกษาของไทยในยุคการปฏิรูปการศึกษาได้ให้ความสำคัญทางด้านคุณธรรมมากยิ่งขึ้น สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาจะต้องมีแนวทางในการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาความรู้คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และต้องจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542: 13) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดจุดหมายให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 3) นอกจากนี้ การปฏิรูปการศึกษายังได้เร่งรัดให้สถานศึกษายึดคุณธรรมนำความรู้พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมที่เป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน โดยกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานตามโครงการคุณธรรมนำความรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ มีเป้าหมายหลักของการดำเนินงานคือ นักเรียน นักศึกษาในโรงเรียนได้ใช้ระบบเครือข่ายที่มีโรงเรียนเป็นฐานเชื่อมโยงกับสถาบันครอบครัว และสถาบันศาสนา สร้างเป็นวัฒนธรรมสถานศึกษาหรือวิถีชีวิตของทุกคนในสถานศึกษา (นัยนา นาคะสิงห์, 2554: 1) การจัดการศึกษาให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะผู้ปกครองสถานศึกษาควรใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 8 คือ การให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง เนื่องจาก

ผู้ปกครองสามารถแสดงความคิดเห็น การวางแผน การดำเนินการและการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผล เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถทำได้ทั้งทางตรง คือ ร่วมเป็น คณะทำงานและทางอ้อม คือ ร่วมวางแผนทางและนโยบาย (ชนสาร บัลลังก์ปัทมา, 2551: 30) รูปแบบการให้การสนับสนุนและส่งเสริมการเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การศึกษาโดยไม่มีช่องว่างระหว่างวัย เพศ เพราะผู้เรียนจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับ ครอบครัวมากกว่าอยู่ที่โรงเรียน ครอบครัวจึงเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะพ่อแม่ ซึ่งถือว่าเป็นครูคนแรกของลูก จึงเป็นผู้ที่มีบทบาท ในการให้การศึกษาด้านต่างๆ แก่บุตรหลานของตนเอง เช่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย อุปนิสัยใจคอ กิริยามารยาท และด้านบุคลิกภาพต่างๆ การที่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลเอาใจใส่ อบรมเลี้ยงดูลูกส่งผลถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ (อุตม คันธะรส, 2542: 1) โดยทั่วไปผู้ปกครองมีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูลูก 3 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบการให้ความอบอุ่น การอบรมเลี้ยงดูแบบการฝึกฝนระเบียบ วินัยในตนเอง และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลระดับต่างๆ ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 3 แบบนี้มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้งด้านการศึกษาและคุณธรรมจริยธรรมของ นักเรียน จะเห็นได้ว่าการมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง ส่งผลให้ นักเรียนได้สัมผัสประสบการณ์และเรียนรู้จากเรื่องจริง เป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กับ นักเรียนและหากมีการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองแล้ว ผู้ปกครองจะเป็น เครือข่ายที่สำคัญในการช่วยเหลือ และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักเรียน หากผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในการส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม ให้กับนักเรียน ย่อมส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างปกติ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของ ผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ดอนกลาง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เพื่อเป็นข้อมูลหรือแนวทางในการ

ปรับปรุงและพัฒนาให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นแนวทางการพัฒนาและการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่นักเรียนและผู้ปกครองต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครอง ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพ การศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 มีทั้งหมด 13 โรงเรียน ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,288 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนผู้ปกครองศูนย์ พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 จำนวน 641 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check list) มีลักษณะเลือกตอบ ได้แก่ ระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 คำถามที่ใช้เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ในด้านดังต่อไปนี้ ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีวินัย ด้านความสุขภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง 6 ด้าน คือ 1) ด้านความขยัน 2) ด้านความประหยัด 3) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 4) ด้านความมีวินัย 5) ด้านความสามัคคี และ 6) ด้านความมีน้ำใจ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ชั้นปีที่ 1 จำนวน 166 คน (ร้อยละ 25.90) รองลงมาประถมศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 125 คน (ร้อยละ 19.50) และประถมศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 114 คน (ร้อยละ 17.80) โดยผู้ปกครองมีระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษา จำนวน 260 คน (ร้อยละ 25.90) รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาหรือ ปวช.จำนวน 187 คน (ร้อยละ 29.18) ระดับ ปวส. และอนุปริญญา จำนวน 127 คน (ร้อยละ 19.81) มีอาชีพกสิกรรม จำนวน 295 คน (ร้อยละ 46.02) รองลงมา อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 210 คน (ร้อยละ 32.76 และอาชีพค้าขาย จำนวน 85 คน (ร้อยละ 13.26)

การวิจัยเรื่องการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3พบว่ามีทั้งหมด 6 ด้าน คือ ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีวินัย ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ จำแนกโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านความมีน้ำใจ ($\bar{x}=4.55$) รองลงมาคือด้านความประหยัด ($\bar{x}=4.43$) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{x}=4.42$) ด้านความสามัคคี ($\bar{x}=4.12$) ด้านความมีวินัย ($\bar{x}=4.02$) และด้านความขยัน ($\bar{x}=3.82$) ดังนี้

1. ด้านความมีน้ำใจ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 3 ด้านความมีน้ำใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ หากนักเรียนมีโอกาสดูแลช่วยเหลือผู้อื่นท่านจะยกย่องชมเชยทุกครั้ง เพื่อสร้างกำลังใจในการทำความดีในครั้งต่อไป ($\bar{x}=4.68$) รองลงมาฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่

เสียสละเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ($\bar{x}=4.55$) และส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีน้ำใจต่อคนรอบข้าง ($\bar{x}=4.43$)

2. ด้านความประหยัด การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ฝึกให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการใช้จ่ายไม่ฟุ่มเฟือย ($\bar{x}=4.56$) รองลงมา ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า ($\bar{x}=4.48$) และส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า ($\bar{x}=4.32$)

3. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สอนให้นักเรียนเป็นคนพูดแต่ความจริง ไม่พูดโกหก ($\bar{x}=4.43$) รองลงมา สอนนักเรียนเสมอว่าหากนักเรียนเก็บของได้ให้ส่งคืนเจ้าของ ($\bar{x}=4.30$) และชี้แนะนักเรียนถึงโทษของการเป็นคนคดโกง ไม่ซื่อสัตย์ ($\bar{x}=4.28$)

4. ด้านความสามัคคี การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สอนให้นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{x}=4.13$) รองลงมา สอนให้นักเรียนเล่นกับเพื่อนอย่างสร้างสรรค์ไม่รังแกผู้อื่น ($\bar{x}=4.12$) และส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักการให้และการรับอย่างมีเหตุผล ($\bar{x}=4.11$)

5. ด้านความมีวินัย การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้คือยดูแลเรื่องการแต่งกายให้ถูกระเบียบของโรงเรียน ($\bar{x}=4.04$) รองลงมา ฝึกให้นักเรียนเป็นคนรู้จักตรงต่อเวลา ($\bar{x}=4.03$) และกำกับการจัดเก็บของใช้ส่วนตัวและของใช้ในบ้านให้เป็นระเบียบ ($\bar{x}=4.00$)

6. ด้านความขยัน การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ฝึกให้นักเรียนเป็นคนที่มีจิตใจใฝ่บำเพ็ญประโยชน์ ($\bar{x}=3.85$) ฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบหน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x}=3.83$) และฝึกให้นักเรียนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค อดทนต่อความยากลำบาก ($\bar{x}=3.80$)

ข้อคิดเห็นของผู้ปกครองที่ได้เสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนั้น ประการแรก คือ ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานได้ฝึกฝนความมีระเบียบวินัยในตนเอง มีจิตอาสา เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความรักความเมตตาให้แก่ผู้อื่น รู้จักการให้อภัยผู้อื่น และรู้จักคำขอโทษอย่างสุภาพเมื่อตนทำผิด ประการต่อมา คือ ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานได้รับการอบรมหรือเรียนรู้การใช้เหตุผลอย่างถูกต้องในการพิจารณาไตร่ตรองการกระทำต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ประการที่สาม การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องที่ต้องปลูกฝังตั้งแต่ยังเด็ก ทั้งผู้ปกครองและคุณครูต้องร่วมมือกัน เพื่อจัดสภาพแวดล้อมชุมชนที่ดีให้เอื้อต่อการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม ประการสุดท้าย ผู้ปกครองต้องการให้ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองได้ตระหนักในการอบรมสั่งสอนคุณธรรมกับลูกหลาน และการเป็นผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของทางโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า มีทั้งหมด 6 ด้าน คือ ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีวินัย ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ จำแนกโดยรวมอยู่ในระดับมากนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550) ที่กล่าวถึงรูปแบบการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของสถาบันครอบครัวไว้ว่า 1) พ่อแม่ญาติผู้ใหญ่ต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ครอบครัวต้องการให้เกิดคุณธรรมจริยธรรม เรื่องใดต้องทำให้เห็นเป็นแบบอย่าง 2) พ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ต้องอยู่ให้เห็น เพื่อยืนยันในสิ่งที่สอนว่าถูกต้องดีงาม 3) ญาติพี่น้อง ญาติมิตร ปฏิบัติให้เห็นเป็นแบบอย่าง เช่นเดียวกัน 4) พ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ต้องคอยกระตุ้นเตือนสม่ำเสมอ เพื่อให้ลูก รู้จักคิด วิเคราะห์เหตุการณ์ของสังคมทุกเวลา ทุกโอกาส 5) พูดย้ำเตือนบ่อยๆ 6) พ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ ต้องมีเกณฑ์ชัดเจนว่าสิ่งใดดีสมควรปฏิบัติ สิ่งใดไม่ดีสมควรละเว้น เพื่อสมาชิกในครอบครัวสามารถตัดสินใจได้ว่า สิ่งใดดีสมควรปฏิบัติ สิ่งใดไม่ดีสมควรละเว้น 7) มีรูปแบบครอบครัว บุคคลที่ดีให้เห็นเป็นแบบอย่าง 8) มีความเชื่อมั่นในสมาชิกครอบครัว 9) มีความใกล้ชิดสนิทสนม อบอุ่น และไว้วางใจได้ 10) ปลูกฝังทัศนคติในการดำรงตนที่ดี เพื่อเป็นกรอบการดำเนินชีวิตในภายภาคหน้า นอกจากนี้ ยังสอดคล้องแนวคิดของของนิเวศน์ วงศ์สุวรรณ (2550) ที่กล่าวไว้ว่า พ่อ แม่ หรือหัวหน้าครอบครัว ต้องทำตนเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรมไม่เลือกปฏิบัติ อบรมสมาชิกในครอบครัวให้เป็นคนดี และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมจริยธรรมของศาสนา

ข้อคิดเห็นของผู้ปกครองได้เสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ดังนี้ 1) ฝึกฝนให้นักเรียนเป็นคนมีระเบียบวินัยในตนเองมีจิตอาสา มีความเมตตา รู้จักการให้อภัยผู้อื่น และรู้จักคำขอโทษอย่างสุภาพ 2) อบรมให้นักเรียน รู้จักเป็นคนมีเหตุผลและร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ 3) การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเป็นเรื่องที่ต้องปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก ทั้งผู้ปกครองและคุณครู ต้องร่วมมือกัน เพื่อจัดสภาพแวดล้อมชุมชนที่ดี 4) อยากให้ทางโรงเรียนจัดกิจกรรม

สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองได้ตระหนักการรอบรบบสั่งสอนคุณธรรมกับลูกหลาน ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับแนวคิดของ ถาวรณี พวงมณี (2547: 25) ที่กล่าวว่า สิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อกิจกรรมหรือการดำเนินการมีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ 1) บุคคล ได้แก่ ผู้ปกครอง ประชาชนในชุมชน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 2) องค์กร ได้แก่ หน่วยงาน สถานศึกษา ชุมชน หมู่บ้าน และสถานที่สำคัญในท้องถิ่น 3) กิจกรรม ได้แก่ งานหรือโครงการ กลุ่มกิจกรรมที่ประชาชนจะทำงานร่วมกันในลักษณะ ริเริ่ม ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการ ร่วมในผลประโยชน์ และร่วมติดตาม ประเมินผล การก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมจะต้องมีเครือข่ายในการติดต่อประสานงานกันโดยจะต้องมีกิจกรรมกลุ่มที่แตกต่างกันออกไป ขนาดของกลุ่มพอเหมาะสมไม่เล็กไม่ใหญ่จนเกินไป ความสัมพันธ์ของกลุ่มจะต้องไปในทิศทางเดียวกัน ระยะเวลาในการติดต่อต้องมีความต่อเนื่อง ใช้วิธีการติดต่อทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ดอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการค้นพบจากผลการวิจัยทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านความมั่นใจ รองลงมาคือด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์สุจริตด้าน ความสามัคคี ด้านความมีวินัย และด้านความขยัน เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้และเพื่อเป็นประโยชน์การเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้ปกครอง ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาวไร่ดอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ควรส่งเสริมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ดังนี้

1.1 ด้านความขยัน โรงเรียนควรมีกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค อดทนต่อความยากลำบาก

1.2 ด้านความประหยัด ผู้ปกครองและโรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า

1.3 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ผู้ปกครองและโรงเรียนควรชี้แนะนักเรียนถึงโทษของการเป็นคนคดโกง มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต

1.4 ด้านความมีวินัย โรงเรียนควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมวินัยนักเรียน และผู้ปกครองควรติดตามพฤติกรรมนักเรียนจากครูประจำชั้น เรื่องระเบียบวินัยของนักเรียน แล้วนำมาปรับปรุงพัฒนาพฤติกรรมให้ดีขึ้น

1.5 ด้านความสามัคคี ผู้ปกครองและโรงเรียนควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

1.6 ด้านความมั่นใจ ผู้ปกครองและโรงเรียนควรมีกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่เสียสละเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

2.2 ควรศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ของครู และผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาวังยาวเขาไร่ตอนกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). รายงานเบื้องต้น การเสริมสร้างคุณธรรมในระบ
การศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: คอมมิวนิเคชั่น ซี.ที.วี.

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2542). *แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ*. เอกสารชุดการประกันคุณภาพ การศึกษาเล่ม 1, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- จิริรัตน์ บุตรบุญชู. (2556). *การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองลิบแปด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2551). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: The City Journal.
- ถาวรณ พวงมณี. (2547). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)*.
- นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ. (2550). *จริยศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- นัยนา นาคะสิงห์. (2554). *โครงการดูงานโรงเรียนในฝัน*. ยะลา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 2.
- พัชรินทร์ สวนใต้. (2552). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา)*.
- อุดม คันธะรส. (2542). *บทบาทของครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*.